

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 240/07-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. septembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť S. R., P., zastúpenej advokátom JUDr. J. E., Advokátska kancelária, P., v ktorej namieta porušenie čl. 6 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. Er 5166/99 z 21. júla 2006 a platobným rozkazom Okresného súdu Prešov sp. zn. Ro 6879/97 z 15. januára 1998, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť S. R. o d m i e t a.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. augusta 2006 doručená sťažnosť S. R., P. (ďalej len „sťažovateľka“), v ktorej namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústavy“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. Er 5166/99 z 21. júla 2006.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou exekučného konania na strane povinného, a to na základe exekučného titulu, platobného rozkazu ukladajúceho povinnosť zaplata sumy 1 000 Sk s príslušenstvom. Po doručení upovedomenia o začatí exekúcie z 9. septembra 2002 podala sťažovateľka 16. septembra 2002 námietky proti exekúcii i proti trovám exekúcie, ktoré odôvodnila tým, že jej platobný rozkaz nebol doručený, exekučný titul teda neexistuje, preto žiadala, aby bolo exekučné konanie zastavené. Uznesením okresného súdu sp. zn. Er 5166/99 boli uvedené námietky zamietnuté s odôvodnením, že skutočnosti uvedené v námietkach nie sú takého charakteru, aby spôsobili zánik vymáhaného nároku, bránili jeho vymáhateľnosti alebo robili exekúciu neprípustnou. Okresný súd ďalej uviedol: *„Súd z pripojeného spisu Ro 6879/97 zistil, že predmetný platobný rozkaz bol povinnej doručený dňa 2.4.1998“*.

V sťažnosti ďalej sťažovateľka podrobne popisuje, že už pred doručením platobného rozkazu zmenila vydajom svoje priezvisko, aj adresu trvalého pobytu a opakovane tak popiera prevzatie platobného rozkazu.

V závere sťažnosti sťažovateľka uviedla: *„... Týmto chybným procesným postupom súdu boli porušené moje základné ústavné práva, ktoré sú upravené najmä v ust. čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti“* a navrhla, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom rozhodne nasledovne:

„Uznesením Okresného súdu v Prešove č. Er 5166/99-Ex 7811/99 z 31.7.2006, ktorým boli zamietnuté námietky proti exekúcii a trovám exekúcie bolo porušené ústavné právo navrhovateľky podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Súd v konaní bude pokračovať v intenciách Ústavného súdu SR. Navrhovateľke priznáva zadosťučinenie vo forme odškodného.“

Sťažovateľka doplnila svoju sťažnosť podaním z 15. augusta 2006 spolu s priloženými tromi listinami (bez vzťahu k predmetu konania), v ktorom uvádza, že *"Z predložených listinných dôkazov možno porovnať môj podpis za slobodná ako T. s podpisom, ktorý je na doručenke s návratkou založený v spise"* a ďalej tiež, že *„súd nemal prijať nepodpísanú žalobu /bez podpisu a pečiatky/ a bez pripojenia listinných dôkazov /vid' § 42 ods.3 a 79 ods. 2 O.s.p. Súd si zrejme nesplnil povinnosť, ktorá mu vplynula aj z ust. § 44; dopustil sa tak vážneho procesného pochybenia.“*

Ústavný súd vyzval sťažovateľku k doplneniu podania, a to k úprave petitu návrhu tak, aby bol dostatočne špecifický a korešpondoval s odôvodnením návrhu.

V doplnení podania, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 25. apríla 2007, sťažovateľka v odôvodnení uviedla rovnaké skutkové okolnosti ako v pôvodnom návrhu, k pôvodnému petitu sa nevyjadřila a navrhla, aby ústavný súd vydal následovné rozhodnutie:

„Rozhodnutím Okresného súdu v Prešove č. Ro 6978 z 15.1.1998 bolo porušené ústavné právo navrhovateľky podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Navrhovateľke sa priznáva primeraná finančná satisfakcia.“

II.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 6 ods. 1 ústavy na území Slovenskej republiky je štátnym jazykom slovenský jazyk.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy, návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy, ktoré sú zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania, a to predovšetkým petitom návrhu (návrh rozhodnutia, ktorého sa navrhovateľ domáha), zvyšok obsahu návrhu je potrebné považovať za jeho odôvodnenie.

Sťažovateľka už uvedeným podaním z 25. apríla 2007 označenom ako „*Doplnenie návrhu a úprava petitu*“ neodstránila nedostatky pôvodnej sťažnosti, najmä čo sa týka požiadavky na také znenie petitu, ktoré by zrozumiteľne korešpondovalo so skutkovými okolnosťami a dôvodmi uvádzanými v sťažnosti. Navyše v novom návrhu na rozhodnutie ústavného súdu (petite) namieta porušenie svojich ústavných práv (bez konkretizácie) podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť „*rozhodnutím Okresného súdu v Prešove č. Ro 6978 z 15.1.1998*“. Vzhľadom na to, že citovaný čl. 6 ods. 1 ústavy (upravujúci štátny jazyk) zjavne nijako nesúvisí s obsahom sťažnosti, ústavný súd usúdil, že v tomto prípade ide o písársku chybu a sťažovateľka v skutočnosti namieta porušenie svojho ústavného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a to aj v súvislosti s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý je v tomto znení petitu tiež uvedený.

Vzhľadom na skutočnosť, že sa sťažovateľka v doplnení podania nevyjadrila k pôvodnému petitu svojho návrhu (a to v tom zmysle, či na ňom trvá alebo žiada, aby bral ústavný súd do úvahy len návrh rozhodnutia sformulovaný v uvedenom doplnení podania), ústavný súd sa zaoberal oboma návrhmi na rozhodnutie.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa § 172 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj "OSP") môže odporca v lehote 15 dní od doručenia platobného rozkazu podať odpor na súde, ktorý platobný rozkaz vydal.

Podľa § 173 ods. 1 OSP platobný rozkaz treba doručiť odporcovi do vlastných rúk, náhradné doručenie je vylúčené.

Podľa § 174 ods. 1 OSP platobný rozkaz, proti ktorému nebol podaný odpor s odôvodnením, má účinky právoplatného rozsudku.

Podľa § 174 ods. 2 OSP ak čo len jeden z odporcov podá včas odpor s odôvodnením vo veci samej, zrušuje sa tým platobný rozkaz v plnom rozsahu a súd nariadi pojednávanie.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Z podaní sťažovateľky a súdneho spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. Er 5166/99 (Ex 7811/99) ústavný súd zistil, že platobný rozkaz okresného súdu sp. zn. Ro 6879/97 z 15. januára 1998, ktorým bola sťažovateľka zaviazaná navrhovateľovi zaplatiť sumu 1 000 Sk s príslušenstvom, bol sťažovateľke doručený 2. apríla 1998.

Vzhľadom na to, že sťažovateľka proti tomuto platobnému rozkazu nepodalala odpor, platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 18. apríla 1998.

Ústavný súd primárne vychádzal z toho, že sťažnosť mu bola doručená až 1. augusta 2006, teda zjavne po uvedenej zákonom stanovenej lehote, preto v tejto časti sťažnosť odmietol ako oneskorene podanú.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Ak by sťažovateľka v danom prípade využila možnosť podať proti platobnému rozkazu opravný prostriedok – odpor, okresný súd by bol povinný postupovať v zmysle § 174 ods. 2 OSP, meritórne vec posúdiť a rozhodnúť a poskytnúť tak ochranu jej základných práv, ktorej sa domáha na ústavnom súde. Z dôvodov, že sťažovateľka nevyčerpala všetky opravné prostriedky, ktoré jej zákon na ochranu jej základných práv účinne poskytuje, sú dané podmienky na to, aby ústavný súd v tejto časti jej sťažnosť odmietol aj podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť (princíp subsidiarity).

Pre úplnosť ústavný súd uvádza, že ak sťažovateľka opakovane tvrdí, že predmetný platobný rozkaz jej nebol doručený, bolo jej právom domáhať sa na okresnom súde jeho doručenia, čím by jej zostala zachovaná možnosť využiť všetky zo zákona vyplývajúce práva, vrátane podania odporu.

Sťažovateľka v petite svojho návrhu z 1. augusta 2006 namieta porušenie svojich ústavných práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom ako dôvod

uvádza: „*Týmto chybným procesným postupom súdu boli porušené moje základné ústavné práva, ktoré sú upravené najmä v ust. čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti*“, a ďalej v jej závere: „*Tento protiprávny stav pretrváva. Vec je ne súde vyše deväť rokov a dva mesiace.*“

Vychádzajúc z tejto časti obsahu sťažnosti, t. j. z petitu návrhu z 1. augusta 2006 a jeho odôvodnenia, ústavný súd vyvodil záver, že v zmysle § 50 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde sťažovateľka namieta porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom (rozhodnutím orgánu štátu) a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04).

Podľa názoru ústavného súdu k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru by mohlo dôjsť v dôsledku nečinnosti alebo nesprávnej činnosti všeobecného súdu, avšak iba samotným uznesením č. k. Er 5166/99 z 21. júla 2006 toto právo sťažovateľky porušené byť nemohlo (obdobne III. ÚS 143/05, III. ÚS 258/05). Porušenie uvedených práv síce sťažovateľka v petite namieta, ale neodôvodňuje to nečinnosťou okresného súdu, iba všeobecným konštatovaním „*chybného procesného postupu súdu*“ a tým, že „*vec je na súde vyše deväť rokov a dva*

mesiace“. Z celého obsahu sťažnosti pritom vyplýva, že sťažovateľka ňou vyjadruje v zásade iba nespokojnosť s rozhodnutiami okresného súdu vo veci.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd odmietol sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2007